

Zuzana Nevěřilová
Hana Žižková
2024/25

CORE147

DIGITÁLNÍ DATA
V HUMANITNÍCH
A SOCIÁLNÍCH

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

ERIC – European Research Infrastructure Consortium

ESFRI – European Strategy Forum on Research Infrastructures

European RIs in the new ERA (European Research Area)

<https://www.esfri.eu>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

CLARIN – Common Language Resources and Technology Infrastructure

- ... infrastruktura na podporu sdílení, využívání a udržitelnosti jazykových dat a nástrojů pro výzkum v humanitních a společenských vědách. V současné době CLARIN poskytuje snadný a udržitelný přístup k **digitálním jazykovým datům** (v psané, mluvené nebo multimodální podobě) pro vědce z oblasti **společenských a humanitních věd** i mimo ně.
- ... **pokročilé nástroje** pro objevování, zkoumání, využívání, anotování, analýzu nebo kombinování takových datových souborů, ať už se nacházejí kdekoli.

<https://www.clarin.eu/>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

DARIAH ERIC – Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities

- ... si klade za cíl posílit a podpořit výzkum a výuku v oblasti humanitních a uměleckých věd s využitím digitálních technologií.
- ... rozvíjí, udržuje a provozuje infrastrukturu na podporu výzkumných postupů založených na informačních a komunikačních technologiích a podporuje výzkumné pracovníky v jejich využívání k vytváření, analýze a interpretaci digitálních zdrojů.

<https://www.dariah.eu/>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

EHRI propojuje výzkum holocaustu a archivy po celém světě a řeší problém rozptýlených zdrojů. Portál EHRI pro centralizovaný přístup ke zdrojům souvisejícím s holocaustem.

Současné projekty: Zaměřují se na rozšíření digitálních nástrojů, integraci archivů a přechod na stálou infrastrukturu do roku 2025.

Koordinace: Pod vedením NIOD v Amsterdamu, s důrazem na výzkum holocaustu s cílem prosazovat demokratické hodnoty na celém světě.

<https://www.ehri-project.eu/>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

CESSDA

(Consortium of European Social Science Data Archives) podporuje společenskovední výzkum poskytováním vysoce kvalitních, dostupných a udržitelných datových služeb.

Poslání: Podporovat mezinárodní spolupráci ve výzkumu a využívání dat z oblasti sociálních věd.

Strategická témata (2023-2027)

Data: Zlepšení metadat a interoperability dat.

Lidé: Posílit síťování a spolupráci.

Výzkumný ekosystém: Utvářet evropský výzkumný ekosystém.

Služby: Školení, správa dat, jejich uchovávání a přístup k nim prostřednictvím robustní technické infrastruktury.

<https://www.cessda.eu>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

E-RIHS

EUROPEAN RESEARCH INFRASTRUCTURE
FOR HERITAGE SCIENCE

E-RIHS

(Evropská výzkumná infrastruktura pro vědu o kulturním dědictví) podporuje interdisciplinární výzkum kulturního a přírodního dědictví.

Služby: Poskytuje otevřený přístup k odborným znalostem, nástrojům a datům prostřednictvím platforem jako ARCHLAB, DIGILAB, FIXLAB a MOLAB.

Poslání: Pokračovat v porozumění kulturnímu dědictví, jeho ochraně a udržitelnosti prostřednictvím vědy, technologií a inovací.

Vize: Vytvářet společenský dopad propojováním lidí s kulturním dědictvím a podporou mezioborové spolupráce.

<https://www.e-rihs.eu>

INFRASTRUKTURY PRO DIGITÁLNÍ HUMANITNÍ A SOCIÁLNÍ VĚDY

CLARIAH

- V řadě zemí je národní financování CLARINu kombinováno s financováním sesterských infrastruktur, jejichž poslání se částečně překrývá. Toto překrývání se někdy odráží v názvu, např. CLARIAH.

<https://lindat.cz/>

OTEVŘENÁ VĚDA OPEN SCIENCE

European Open Science Cloud (EOOSC) je sdružené digitální prostředí umožňující otevřený přístup k výzkumným datům, nástrojům a službám pro vědu, inovace a vzdělávání.

Poslání: Cílem je vytvořit „síť FAIR dat a služeb“ pro zlepšení opakovaného použití dat, důvěryhodnosti a inovací.

Přínosy: Zvyšuje produktivitu výzkumu, reprodukovatelnost a postupy otevřené vědy.

<https://eosc.eu>

VYUŽITÍ VÝZKUMNÝCH INFRASTRUKTUR

- Data
  - Služby
- } **pipelines**
- Technické vybavení
  - Projekty
  - Školení
  - Granty
  - Lidé